

MÄÄRUSED

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2016/1784,

30. september 2016,

millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2568/91 oliiviõlide ja pressimisjääkide omaduste ja asjakohaste analüüsimeetodite kohta

EUROOPA KOMISJON

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 91 esimese lõigu punkti d ja teist lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määruses (EMÜ) nr 2568/91 ⁽²⁾ on määratletud oliiviõli ja oliivijääkõli keemilised ja organoleptilised omadused ning nende hindamise meetodid. Neid meetodeid ajakohastatakse korrapäraselt, toetudes keemiaekspertide arvamustele ja arvestades tööd, mida tehakse rahvusvahelises oliivinõukogus.
- (2) Selle tagamiseks, et rahvusvahelise oliivinõukogu kehtestatud uusimaid rahvusvahelisi standardeid rakendatakse liidu tasandil, tuleks ajakohastada määruses (EMÜ) nr 2568/91 sätestatud peroksiidiarvu määramise analüüsi-meetodit.
- (3) Seetõttu tuleks määrust (EMÜ) nr 2568/91 vastavalt muuta.
- (4) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas põllumajandusturgude ühise korralduse komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EMÜ) nr 2568/91 III lisa asendatakse käesoleva määruse lisa tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

⁽²⁾ Komisjoni 11. juuli 1991. aasta määrus (EMÜ) nr 2568/91 oliiviõlide ja pressimisjääkide omaduste ja asjakohaste analüüsimeetodite kohta (EÜT L 248, 5.9.1991, lk 1).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 30. september 2016

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

„III LISA

PEROKSIIDIARVU MÄÄRAMINE

1. Kohaldamisala

Käesolevas lisas kirjeldatakse loomse ja taimse õli ja rasva peroksiidiarvu määramise meetodit.

2. Määratlus

Peroksiidiarv on nende proovis olevate ainete kogus aktiivse hapniku milliekvivalendina kilogrammi kohta, mis kirjeldatud töötamistingimustel kaaliumjodiidi oksüdeerivad.

3. Põhimõte

Katsekogust töödeldakse äädikhappe ja kloroformi lahuses kaaliumjodiidi lahusega. Eraldunud jood tiitritakse naatriumtiosulfaadi standardlahusega.

4. Seadmed

Seadmetel ei tohi olla redutseerivaid või oksüdeerivaid aineid.

Märkus 1. Lihvitud pindu ei tohi määrdeainega määrada.

4.1. 3 ml klaasist kühvel.

4.2. Lihvitud kaela ja korgiga 250 ml mahuga kolvid, enne kuivatatud ja täidetud puhta kuiva vääriskaasiga (lämmastik või soovitatavalt süsinikdioksiid).

4.3. 5 ml, 10 ml või 25 ml bürett mõõtskaala ühikutega vähemalt 0,05 ml, soovitatavalt automaatse nullimisnupuga, või samaväärne automaatbürett.

4.4. Analüütilised kaalud.

5. Reagensid

5.1. Analüütiliselt puhta reaktiiviga kvaliteediga kloroform, millest hapnik on vabastatud puhta, kuiva inertgaasi barboteerimisel.

5.2. Analüütiliselt puhta kvaliteediga jää-äädikas, millest hapnik on vabastatud puhta, kuiva inertgaasi barboteerimisel.

5.3. Kaaliumjodiidi küllastunud vesilahus, värskest valmistatud ning joodi ja jodaatideta. Lahustada ligikaudu 14 g kaaliumjodiidi 10 ml toatemperatuuril vees.

5.4. Naatriumtiosulfaat, 0,01 mol/l (0,01 N), vahetult enne kasutamist täpselt standarditud vesilahus.

Valmistada iga päev 0,1 mol/l naatriumtiosulfaadi standardlahusest vahetult enne kasutamist 0,01 mol/l naatriumtiosulfaadi lahus, või määrata kindlaks täpne molaarsus. Kogemused näitavad, et lahuse stabiilsus on piiratud ning sõltub pH-väärtusest ja vaba süsinikdioksiidi sisaldusest. Lahjendamiseks kasutada ainult värskest keedetud vett, mis on võimaluse korral lämmastikuga läbi puhutud.

Naatriumtiosulfaadi lahuse täpse molaarsuse kindlaksmääramiseks soovitatakse kasutada järgmist menetlust.

Kaaluda mõõtekolbi (250 ml või 500 ml) 0,001 g täpsusega 0,27–0,33 g kaaliumjodaati (m_{KIO_3}) ja lahjendada märgini, kasutades värskelt keedetud vett (V_2), mis on jahutatud toatemperatuurini. Viia 5 ml või 10 ml eespool kirjeldatud kaaliumjodaadi lahust (V_1) pipeti abil 250 ml Erlenmeyeri kolbi. Lisada 60 ml värskelt keedetud vett, 5 ml 4 mol/l vesinkloriidhapet ja 25–50 mg kaaliumjodiidi või 0,5 ml küllastunud kaaliumjodiidi lahust. Tiitrida see lahus naatriumtiosulfaadi lahusega (V_3), et määrata kindlaks naatriumtiosulfaadi lahuse täpne molaarsus.

$$T = \frac{m_{\text{KIO}_3} \times V_1 \times 6 \times 10 \times w_{\text{KIO}_3}}{M_{\text{KIO}_3} \times V_2 \times V_3}$$

kus

m_{KIO_3} on kaaliumjodaadi mass grammides;

V_1 on kaaliumjodaadi lahuse maht milliliitrites (5 ml või 10 ml);

V_2 on kaaliumjodaadi lahuse kogumaht milliliitrites (250 ml või 500 ml);

V_3 on naatriumtiosulfaadi lahuse maht milliliitrites;

w_{KIO_3} on kaaliumjodaadi puhtus (g/100 g);

M_{KIO_3} on kaaliumjodaadi molekulmass (214 g/mol);

T on kasutatud naatriumtiosulfaadi lahuse täpne molaarsus (mol/l).

5.5. Tärkliselahus, 10 g/l vesidispersioon, värskelt looduslikust lahustuvast tärklisest valmistatud. Kasutada võib ka samaväärseid reaktiive.

6. Proov

Tagatakse proovi võtmine ja selle säilitamine varjus, jahedas ja täielikult täidetud klaasmahutites, mis on lihvkorgi või korgist punniga hermeetiliselt suletud.

7. Menetlus

Katsed tuleb teha hämara päevavalguse või kunstliku valgustusega. Klaasist kühvlisse (4.1) või selle puudumise korral kolbi (4.2) kaalutakse 0,001 g täpsusega järgmisele tabelile vastava massiga proov, mille aluseks on eeldatav peroksiidiarv:

Hinnanguline peroksiidiarv (meq)	Katsekoguse mass (g)
0–12	5,0–2,0
12–20	2,0–1,2
20–30	1,2–0,8
30–50	0,8–0,5
50–90	0,5–0,3

Kolvilt (4.2) eemaldatakse kork ning sellesse pannakse klaasist kühvel, millel on katsekogus. Lisatakse 10 ml kloroformi (5.1). Katsekogus lahustatakse kiiresti segamise teel. Lisatakse 15 ml äädikhapet (5.2) ja seejärel 1 ml kaaliumjodiidi lahust (5.3). Kolvile pannakse kiiresti kork, loksutatakse üks minut ja jäetakse siis viieks minutiks temperatuurile 15–25 °C varju seisma.

Lisatakse umbes 75 ml destilleeritud vett. Vabastatud jood tiitritakse kõvasti loksutades naatriumtiosulfaadi lahusega (5.4), kasutades indikaatorina tärkliselahust (5.5).

Ühe ja sama prooviga tehakse 2 määramist.

Samal ajal tuleb teha ka pimekatse. Kui pimekatse tulemus on suurem kui 0,05 ml 0,01 N naatriumtiosulfaadi lahust (5.4), asendatakse puhastamata reaktiivid.

8. Tulemuste esitamine

Peroksiidiarv aktiivse hapniku milliekvivalentidena kilogrammi kohta saadakse valemiga

$$pV = \frac{V \times T \times 1\,000}{m}$$

kus:

V on katses kasutatud naatriumtiosulfaadi standardlahuse (5.4) milliliitrite arv, mida on pimekatse arvessevõtmiseks parandatud;

T on kasutatud naatriumtiosulfaadi lahuse (5.4) täpne molaarsus (mol/l);

m on katsekoguse mass grammides.

Tulemus on kahe määramise aritmeetiline keskmine.

Määramise tulemus esitatakse ühe kümnendkoha täpsusega.“
